

Warszawa, dnia 14 grudnia 2021 roku

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

Skarżący :

P S.A.

Reprezentowany przez pełnomocnika :

Adw. Piotra Jakubasa (nr wpisu 2905)

ul. Chmielna 21 lok 7

00-021 Warszawa

SKARGA KONSTYTUCYJNA

Niniejszym, działając w imieniu P S.A. z siedzibą w W , na podstawie udzielonego mi pełnomocnictwa, w oparciu o art. 79 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, wnoszę o stwierdzenie niezgodności art. 41 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks postępowania karnego (tekst jednolity : Dz. U. z 2021 roku, poz. 534 z późn. zm., zwana dalej k.p.k.) w zw. z art. 459 § 1 i § 2 Kodeksu postępowania karnego, z art. 45 ust. 1 w zw. z art. 78 w zw. z art. 31 ust. 3 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku oraz preambułą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku w zakresie rzetelności i sprawności działania instytucji publicznych (Dz.U. z 1997 roku, nr 78, poz.483 z późn. zm.: zwana dalej Konstytucją), w zakresie w jakim art. 41 § 1 k.p.k. w związku z art. 459 § 1 i § 2 k.p.k. nie przewiduje możliwości zaskarżenia w formie zażalenia postanowienia sądu o oddaleniu wniosku o wyłączenie sędziego złożonego w oparciu o art. 41 § 1 k.p.k., wydanego w pierwszej instancji.

Kwestionowane art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 459 § 1 i § 2 k.p.k., stanowiły podstawę wydania wobec P S.A., będącego oskarżycielem posiłkowym w sprawie sygn. akt rozpoznawanej przed Sądem Okręgowym w W , zarządzenia Przewodniczącego Wydziału o Sądu Okręgowego w W z dnia września 2021 r. o odmowie przyjęcia zażalenia na postanowienie Sądu Okręgowego w W z dnia sierpnia 2021 roku w przedmiocie m.in. oddalenia wniosku o wyłączenie sędziego przewodniczącego składu orzekającego w tej sprawie, utrzymanego w mocy przez Sąd Apelacyjny w W postanowieniem z dnia października 2021 roku, sygn. akt

Pominięcie ustawodawcze w art. 459 § 1 i § 2 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k., naruszyło konstytucyjne prawa skarżącego do sprawiedliwego rozstrzygnięcia sprawy przez bezstronny sąd, zaskarżenia zażaleniem wydanego w pierwszej instancji rozstrzygnięcia incydentalnego oddalającego wniosek o wyłączenie sędziego, skorzystanie z którego to środka odwoławczego, stanowiłoby urzeczywistnienie prawa strony do uzyskania sprawiedliwego rozstrzygnięcia sprawy przez bezstronny Sąd, a ponadto prawo do racjonalnego ukształtowania postępowania w przedmiocie wniosku o wyłączenie sędziego, mającego służyć realizacji zasady szybkości postępowania i eliminowaniu arbitralizmu.

W imieniu skarżącego, zarzucam art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 459 § 1 i § 2 k.p.k.

niezgodność z :

art. 45 ust. 1 w zw. z art. 78 w zw. z art. 31 ust. 3 i art. 2 oraz preambułą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w części dotyczącej zasady rzetelności i sprawności działania instytucji publicznych, poprzez to, że zaskarżone przepisy naruszają prawo strony postępowania karnego do sprawiedliwego rozstrzygnięcia sprawy przez bezstronny Sąd, wobec pozbawienia strony możliwości zaskarżenia w formie zażalenia, wydanego w pierwszej instancji rozstrzygnięcia incydentalnego Sądu oddalającego wniosek o wyłączenie sędziego, co wyklucza możliwość uruchomienia adekwatnej i realizującej postulat szybkości postępowania procedury odwoławczej, mającej służyć weryfikacji rzeczywistej bezstronności sądu, naruszają zakaz arbitralizmu w odniesieniu do procedury rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego, a ponadto naruszają zasady rzetelności i sprawności działania instytucji publicznych oraz państwa prawnego w odniesieniu do

konstytucyjnego prawa do sądu.

Nadmieniam, iż postanowienie Sądu Apelacyjnego w W z dnia października 2021 roku, sygn. akt , utrzymujące w mocy zarządzenie Przewodniczącego Wydziału Sądu Okręgowego w W z dnia września 2021 roku, ma charakter ostateczny i nie podlega zaskarżeniu.

Nie został wniesiony nadzwyczajny środek zaskarżenia od postanowienia Sądu Apelacyjnego w W z dnia października 2021 roku, sygn. akt , utrzymującego w mocy zarządzenie Przewodniczącego Wydziału Sądu Okręgowego w W z dnia września 2021 roku, sygn. akt , utrzymanego w mocy.

Powołane wyżej zarządzenie oraz postanowienie zostały doręczone pełnomocnikowi oskarżyciela posiłkowego P Bank S.A. (skarżącego) odpowiednio w dniach września 2021 roku (zarządzenie przewodniczącego Wydziału Sądu Okręgowego w W) oraz października 2021 roku (postanowienie Sądu Apelacyjnego w W z dnia października 2021 roku,). Postanowienie Sądu Apelacyjnego w W z dnia października 2021 roku , zostało doręczone skarżącemu P S.A. w dniu 8 grudnia 2021 roku.

UZASADNIENIE

Stan faktyczny.

W dniu sierpnia 2021 r. w sprawie zawisłej przed Sądem Okręgowym w W , sygn. akt , pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego P S.A. złożył wiosek o wyłączenie sędziego i ławników ze względu na istnienie okoliczności mogących wywołać uzasadnioną wątpliwość co do ich bezstronności w sprawie.

Postanowieniem z dnia sierpnia 2021 roku Sąd Okręgowy w W oddalił wniosek pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego o wyłączenie sędziego i ławników.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego P S.A. w dniu września 2021 wniósł zażalenie na przedmiotowe postanowienie.

Zarządzeniem z dnia września 2021 roku Przewodniczący Wydziału Sądu Okręgowego w W odmówił przyjęcia zażalenia pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego P S.A. na postanowienie Sądu Okręgowego w W z dnia sierpnia 2021 roku w przedmiocie nieuwzględnienia wniosku o wyłączenie od orzekania w

sprawie o sygn. akt _____ sędziego oraz ławników. Zarządzenie Przewodniczącego Wydziału _____ zostało doręczone pełnomocnikowi oskarżyciela posiłkowego P S.A. na rozprawie w dniu _____ września 2021 roku.

Na zarządzenie Przewodniczącego _____ Wydziału _____ Sądu Okręgowego w W _____, w dniu _____ września 2021 roku, pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego P _____ S.A. wniósł zażalenie do Sądu Apelacyjnego w W _____

Postanowieniem z dnia _____ października 2021 roku, Sąd Apelacyjny w W _____

utrzymał w mocy zaskarżone zarządzenie. Postanowienie Sądu Apelacyjnego zostało doręczone pełnomocnikowi oskarżyciela posiłkowego w dniu _____ października 2021 roku, zaś oskarżycielowi posiłkowemu P _____ S.A. w dniu 8 grudnia 2021 roku.

Wydane przez Przewodniczącego _____ Wydziału _____ Sądu Okręgowego w W _____ oraz Sąd Apelacyjny w W _____ rozstrzygnięcia procesowe, uniemożliwiły skarżącemu uruchomienie procedury odwoławczej służącej weryfikacji rzeczywistej bezstronności sądu, orzekającego w sprawie _____ rozpoznawanej przez Sąd Okręgowy w W _____

Uzasadnienie prawne.

Podmiotem konstytucyjnego prawa do sądu jest każda jednostka, w tym osoby prawne prawa prywatnego (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 czerwca 1998 r., w sprawie K 28/97). Zakresem art. 45 ust. 1 Konstytucji objęty jest nie tylko oskarżony, ale również pokrzywdzony (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 maja 2004 roku, w sprawie SK 38/03). Tym samym pokrzywdzony objęty jest gwarancjami wynikającymi z art. 45 ust. 1 Konstytucji, w tym uprawnieniem do sprawiedliwego postępowania karnego i prawem do sądu właściwego, niezależnego, bezstronnego i niezawisłego. Zgodnie z linią orzecniczą Trybunału Konstytucyjnego dla pokrzywdzonego w sprawie z oskarżenia publicznego, sprawa karna staje się sprawą w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji po wszczęciu postępowania przed sądem przez uprawnionego oskarżyciela (m.in. wyrok TK z dnia 25 września 2012 roku, w sprawie SK 28/10).

Skarżącemu przysługuje status pokrzywdzonego w postępowaniu karnym przed Sądem Okręgowym w W _____, sygn. akt _____ gdzie działa jako oskarżyciel posiłkowy (art. 53 k.p.k.).

W niniejszej sprawie skarżący w postępowaniu sądowym złożył na podstawie art. 41 k.p.k. wniosek o wyłączenie m.in. sędziego przewodniczącego składu orzekającego, ze względu na istnienie okoliczności mogących wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności

w sprawie.

Rozstrzygnięcie w postępowaniu w przedmiocie wniosku o wyłączenie sędziego, zapadło bez wysłuchania sędziego objętego wnioskiem o wyłączenie (art. 97 k.p.k.) oraz bez odebrania od niego oświadczenia odnośnie do przesłanek i przyczyn wyłączenia wskazanych we wniosku o wyłączenie sędziego (art. 42 § 3 k.p.k.). Wydane w sprawie postanowienie oddalające wniosek o wyłączenie sędziego było, w ocenie skarżącego, rozstrzygnięciem arbitralnym, nieodnoszącym się w swej treści do argumentów przedstawionych przez skarżącego we wniosku o wyłączenie. Wobec niedopuszczalności zaskarżalności postanowienia oddalającego wniosek o wyłączenie sędziego, skarżący jako strona postępowania karnego pozbawiony został możliwości weryfikacji prawidłowości podjętego rozstrzygnięcia, a tym samym gwarancji określonych w art. 45 ust. 1 Konstytucji, to jest prawa do bezstronnego sądu i sprawiedliwego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy.

Zgodnie ze stanowiskiem Trybunału Konstytucyjnego, postępowanie przed Sądem w sprawie karnej, w której nie zostały zagwarantowane niezbędne prawa pokrzywdzonego nie spełnia konstytucyjnego wymogu sprawiedliwości proceduralnej, wynikającego z art. 45 ust. 1 Konstytucji (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 25 września 2012 roku, w sprawie SK 28/10).

Konstytucja w art. 45 ust. 1 stanowi, że każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Zgodnie z art. 78 Konstytucji, każda ze stron ma prawo do zaskarżenia orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji. Wyjątki od tej zasady oraz tryb zaskarżania określa ustawa. Stosownie do przepisu art. 31 ust. 3 Konstytucji, ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw.

Należy zwrócić uwagę, że wniosek o wyłączenie sędziego (art. 41 i 42 k.p.k.), inicjuje odrębne postępowanie incydentalne, służące ocenie jednego z atrybutów sądu, jakim jest jego bezstronność. Rozstrzygnięcie zapadające w tym postępowaniu, według regulacji zawartych w procedurze karnej nie podlega weryfikacji w trybie bezpośredniego środka odwoławczego, tj. w formie zażalenia (art. 459 k.p.k. i art. 41 k.p.k.), a decyzja o oddaleniu wniosku o wyłączenie sędziego, może być kwestionowana przez stronę w sposób pośredni w apelacji

(w odniesieniu do niektórych kategorii wyroków również w kasacji), przy czym, w odniesieniu do instytucji wyłączenia sędziego (*iudex suspectus*), zarzut apelacyjny naruszenia art. 41 k.p.k., stanowi względną przesłankę odwoławczą.

W ocenie skarżącego, taki model weryfikacji wydanego w pierwszej instancji rozstrzygnięcia, oddalającego wniosek o wyłączenie sędziego, narusza zasadę sprawiedliwości proceduralnej. Sposób ukształtowania w przepisach postępowania karnego mechanizmu kontrolnego w zakresie procedury wyłączenia sędziego, godzi w prawo strony do rozpoznania sprawy przez niezawisły sąd, na które, w ocenie skarżącego, składać się również powinno uprawnienie do sprawnej i szybkiej weryfikacji pierwszoinstancyjnej decyzji sądu wydanej w tym zakresie (art. 45 ust. 1 i 78 Konstytucji). Zdaniem skarżącego, tak doniosłe rozstrzygnięcie, sięgające podstawowych praw konstytucyjnych jednostki, określonych w art. 45 ust. 1 Konstytucji, jak postanowienie oddalające wniosek o wyłączenie sędziego z powodu braku bezstronności, nie może doznawać ograniczeń w zakresie prawa do jego bezpośredniego zaskarżenia w formie zażalenia. W tym względzie skarżący stoi na stanowisku, że przepis art. 78 Konstytucji, który formułuje podmiotowe prawo jednostki do zaskarżenia orzeczenia wydanego w pierwszej instancji, jednocześnie wzmacnia i uzupełnia gwarancje strony postępowania sądowego (karnego) do rozpoznania sprawy przez właściwy, niezawisły i bezstronny sąd oraz zawartą w art. 45 ust. 1 Konstytucji zasadę sprawiedliwości proceduralnej. Przy czym, w ocenie skarżącego, ograniczenia w prawie do zaskarżenia rozstrzygnięć incydentalnych, oparte na przesłankach art. 31 ust. 3 Konstytucji, nie może znosić lub ograniczać gwarancji i zasad wynikających wprost z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, a odnoszących się do atrybutów sądu, włączając w to prawo do weryfikacji kwestii bezstronności sądu w ramach adekwatnej i sprawnej procedury odwoławczej.

Należy zwrócić uwagę, że Trybunał Konstytucyjny do komponentów rzetelnego postępowania, które jest elementem prawa do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy, zalicza m.in. określony status władzy sądowniczej, w którym pozycja jest wyznaczana m.in. poprzez niezależność, bezstronność, niezawisłość oraz prawo do zaskarżania orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji, jako istotny czynnik urzeczywistnienia tzw. sprawiedliwości proceduralnej. Doktryna prawa do gwarancji rzetelnego procesu zalicza prawo do zaskarżenia rozstrzygnięć incydentalnych, które ingerują w prawa i wolności konstytucyjne, w tym mają wpływ na rozstrzygnięcie sprawy (M. Kolendowska- Matejczuk, Zaskarżalność rozstrzygnięć incydentalnych, Warszawa 2018, str. 48-51, literatura i orzecznictwo tam powołane). Wskazać należy, że Trybunał Konstytucyjny przyjmuje, że ochrona przewidziana w art. 45 ust. 1 Konstytucji, dotyczy nie tylko postępowania głównego, ale może również obejmować

inne postępowania, w których sąd rozstrzyga o prawach i obowiązkach danego podmiotu. Konstytucyjne pojęcie sprawy według Trybunału Konstytucyjnego oznacza bowiem sprawę w zakresie głównego przedmiotu postępowania, ale także w kwestii incydentalnej, wpadkowej, która związana jest z możliwą ingerencją w sferę podstawowych praw zagwarantowanych przepisami Konstytucji (por. wyroki Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 lutego 2015 roku, w sprawie K 34/12, z dnia 22 października 2013 roku, w sprawie SK 14/13, z dnia 17 lipca 2013 roku, w sprawie SK 9/10). Trybunał Konstytucyjny akcentował również potrzebę weryfikacji tych rozstrzygnięć procesowych, które odnoszą się po raz pierwszy do kwestii mającej istotne znaczenie dla praw jednostki, opierając powyższe na zasadzie sprawiedliwości proceduralnej wywiedzionej z art. 45 ust.1 Konstytucji (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 października 2013 roku, K 30/11). Trybunał Konstytucyjny podkreślał również, że z prawem do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej, zgodnie z wymogami sprawiedliwości, wiąże się obowiązek ustawodawcy przyznania stronom prawa do skutecznych i stosownych do przedmiotu prowadzonego postępowania środków proceduralnych, które będą gwarantem zrównoważenia pozycji procesowej każdej ze stron (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 stycznia 2006 roku, w sprawie SK 55/04).

Trybunał Konstytucyjny wyraził jednoznaczny pogląd, że problematyka wyłączenia sędziego ma kluczowe znaczenie dla wymiaru sprawiedliwości, wspiera bowiem realizację gwarancji niezawisłości sędziowskiej, a w konsekwencji, determinuje konstytucyjnie zagwarantowane prawo do sądu i stanowi element budowy społecznego zaufania do wymiaru sprawiedliwości i podnoszenia jego autorytetu. Budowa i podnoszenie owego autorytetu nakazuje zaś, zdaniem Trybunału Konstytucyjnego, zachowanie szczególnej ostrożności, w zakreślaniu granic swobody ustawodawcy w kształtowaniu instytucji wyłączenia sędziego. Stąd też, znaczenie i rola instytucji wyłączenia sędziego wymaga również stworzenia procedur pozwalających, z jednej strony, na realne jej stosowanie, a z drugiej, zapobiegających jej nadużywaniu. Trybunał Konstytucyjny uznał, że niedostatki proceduralnych uregulowań, z uwagi na niezaskarżalność postanowienia sądu drugiej instancji oddalającego wniosek o wyłączenie sędziego, nie pozwalają w pełni zrealizować prawa do sprawiedliwego rozstrzygnięcia sprawy przez bezstronny sąd (art. 45 ust. 1 Konstytucji). Zapewnienie każdemu konstytucyjnego prawa do bezstronnego sądu, wiązać się powinno z gwarancjami minimalnego choćby udziału strony w postępowaniu służącym weryfikacji rzeczywistej bezstronności sądu (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 2 czerwca 2010 roku, w sprawie SK 38/09).

Sąd w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP musi być właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły. Trybunał Konstytucyjny odnosząc się do atrybutu bezstronności, wskazał, że sąd bezstronny to sąd obiektywny, traktujący wszystkie strony równo, tj. niestwarzający korzystniejszej sytuacji dla żadnej ze stron czy uczestników postępowania, zarówno w trakcie toczącej się przed sądem sprawy, jak i w procesie orzekania. Atrybut ten, jest niezbywalną cechą władzy sądowniczej, a zarazem przymiotem, wraz z utratą którego, sędzia traci kwalifikacje do spełniania swoich funkcji (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 października 2007 roku, w sprawie SK 7/06).

Należy przyjąć, że gwarancje określone w art. 45 ust. 1 Konstytucji są wspólne dla wszystkich postępowań polskiego systemu prawnego, w tym dla postępowania karnego, cywilnego i sądowno-administracyjnego. W tym kontekście wskazać należy, że w procedurze cywilnej przewidziana jest bezpośrednia zaskarżalność postanowień oddalających wniosków o wyłączenie sędziego (art.394^{1a} § 1 pkt 10 k.p.c., art.394² § 1¹ pkt 2 k.p.c.), podobnie rzecz przedstawia się w postępowaniu sądowno-administracyjnym (art. 194 § 1 pkt 6 ustawy p.p.s.a). Na tym tle, wyróżnia się proces karny, gdzie strona, której wniosek o wyłączenie sędziego nie został uwzględniony, nie dysponuje uprawnieniem do weryfikacji prawidłowości takiego rozstrzygnięcia w trybie zażaleniowym. Skarżący przyjmuje i akceptuje pogląd wyrażony przez Trybunał Konstytucyjny, że uczestnicy postępowania karnego, cywilnego czy sądowno-administracyjnego nie należą do tej samej klasy podmiotów, co ogranicza kontrolę konstytucyjności odmiennego ukształtowania modelu weryfikacji decyzji o wyłączeniu sędziego w oparciu o standard równego traktowania (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 lipca 2010 roku, w sprawie SK 10/10). W tym kontekście jednak, należy przywołać stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich (pismo do Ministra Sprawiedliwości Prokuratora Generalnego, znak II.511.410.2019.PZ, z dnia 10 lipca 2019 roku), w którym podniósł, że skoro zaskarżenie postanowienia w przedmiocie oddalenia wniosku o wyłączenie sędziego przysługuje w procedurze cywilnej, to zaskarżenie takie, ze względu na represyjność postępowania (karnego), powinno tym bardziej przysługiwać w procedurze karnej. W ocenie skarżącego, istotną okolicznością, która powinna zostać uwzględniona w procesie oceny braku możliwości zaskarżenia postanowienia w przedmiocie oddalenia wniosku o wyłączenie sędziego w procedurze karnej, jest to, że niezależnie od tego, że proces karny dotyka najistotniejszych wolności i praw jednostki (wolność, nietykalność osobista, nienaruszalność mieszkania), to w postępowaniu karnym sąd orzeka również o roszczeniach cywilnych, w tym stosując przepisy prawa cywilnego (np. art. 46 k.k.), a ponadto rozstrzygnięcia zapadające w postępowaniu karnym, ze względu na swoją

doniosłość w pewnych warunkach wiązą sądy cywilne (art. 11 k.p.c.), zaś oczekiwanie na rozstrzygnięcie w sprawie karnej stanowi przesłankę zawieszenia postępowania cywilnego (art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c.). Tym samym usterki postępowania karnego w zakresie braku bezstronności sądu mogą mieć bezpośredni wpływ na bieg, prawa stron i rozstrzygnięcia spraw rozpoznawanych w innych postępowaniach (szybkość orzekania, trwałość orzeczeń), co stanowi argument za potrzebą ustanowienia niezbędnych gwarancji bezstronności sądu w procedurze karnej.

Podniesione okoliczności czynią, w ocenie skarżącego, całkowicie niezrozumiałym i niespójnym system prawa, który ogranicza prawa uczestników postępowania karnego, będących niejednokrotnie równocześnie uczestnikami innego postępowania związanego ze sprawą karną (co najczęściej zdarza się przy czynach niedozwolonych, art. 415 k.c. i nast.), względem tych, których postępowania (cywilne) mają samodzielny charakter, i pozbawia tych pierwszych prawa do rozstrzygnięcia sprawy przez bezstronny sąd w rozsądnym terminie. Jednocześnie skarżący nie dostrzega żadnych różnic w charakterze procedury cywilnej i karnej, które stanowić mogłyby racjonalne wytłumaczenie dla odmiennego modelu zaskarżalności postanowień w przedmiocie oddalenia wniosków o wyłączenie sędziego w tych postępowaniach. Odmienności takie nie zostały również zidentyfikowane i wyróżnione w dotychczasowym orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego.

Niezależnie od powyższego, w ocenie skarżącego, potrzeba podobnego uregulowania kwestii zaskarżalności takich rozstrzygnięć w postępowaniu karnym, cywilnym i sądowno-administracyjnym, nie wynika z potrzeby ujednoczenia zasad pomiędzy tymi procedurami, a związane jest z koniecznością przestrzegania standardów określonych w art. 45 ust. 1 i 78 Konstytucji w zakresie zagwarantowania, że sprawa, niezależnie od rodzaju procedury, w której jest rozpoznawana, będzie rozstrzygana przez sąd posiadający wszystkie przymioty, określone w art. 45 ust. 1 Konstytucji, w tym cechę bezstronności, zaś strona będzie miała zapewnioną nie tylko możliwość uruchomienia postępowania służącego wykluczenia sędziego stronniczego od udziału w sprawie, ale będzie dysponowała również realnym mechanizmem weryfikacji tej decyzji w ramach adekwatnej i gwarantującej szybkie postępowanie procedury odwoławczej. Tym samym, respektowanie uniwersalnych, konstytucyjnych gwarancji prawa do sprawiedliwego rozstrzygnięcia sprawy, których elementem jest bezstronność sądu, przesądza o potrzebie istnienia prawa do bezpośredniego zaskarżenia postanowienia oddalającego wniosek o wyłączenie sędziego w procedurze karnej, jako właściwej i adekwatnej formie kontroli takich rozstrzygnięć.

Skarżący zwraca uwagę, że w wyroku z dnia 2 czerwca 2010 roku SK 38/09, Trybunał

Konstytucyjny nie przesądził o tym, czy standard przewidujący zaskarżalność postanowień w przedmiocie oddalenia wniosku o wyłączenie sędziego powinien zostać uwzględniony we wszystkich procedurach, niemniej jednak sygnalizując istnienie różnych modeli, wskazał w odniesieniu do niższego poziomu gwarancji ustanowionego w procedurze karnej (art. 459 k.p.k.), że ocena takiego systemu **jest problemem otwartym** (wniosek taki można wyprowadzić z wypowiedzi TK zawartej w tezie 5.2. wyroku). Tym samym, Trybunał Konstytucyjny z jednej strony, nie przesądzając kwestii ujednolicenia regulacji w tym zakresie, dostrzegł jednocześnie, potrzebę pogłębionej analizy modelu przyjętego w procedurze karnej dotyczących braku zaskarżalności postanowień w przedmiocie wyłączenia sędziego w aspekcie gwarancji określonych w art. 45 ust. 1 Konstytucji.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że przewidziany w Kodeksie postępowania karnego model pośredniej weryfikacji postanowienia oddalającego wniosek o wyłączenie sędziego w ramach apelacji, czy też kasacji, jest niewystarczający dla realizacji celu jakim jest zagwarantowanie, że sprawy nie będzie rozpoznawał i rozstrzygał sąd pozbawiony cechy bezstronności. Brak możliwości bezpośredniego zakwestionowania postanowienia oddalającego wniosek o wyłączenie sędziego, skutkuje istotnym ograniczeniem prawa strony do rzetelnego procesu i sprawiedliwego rozstrzygnięcia sprawy. Po pierwsze, kwestia weryfikacji prawidłowości rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji, odnoszącego się do bezstronności sądu i wysuwanych przez stronę wobec sądu zarzutów, odsuwa się znacząco w czasie, częstokroć w sprawach zawiłych i skomplikowanych na kilka lat, co może stwarzać realne niebezpieczeństwo przewlekłości postępowania, a w skrajnych przypadkach prowadzić do przedawnienia karalności przestępstwa i bezwzględnej oraz ostatecznej pozbawienia strony prawa do sądu. Po wtóre, przy braku weryfikacji rozstrzygnięcia oddalającego wniosek o wyłączenie sędziego, wzrasta ryzyko rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy przez sędziego nie mogącego pełnić funkcji sądu w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji. Ponadto, w mocy pozostają wszystkie czynności dowodowe zdziałane przez sędziego, w odniesieniu do którego, bezstronność została zakwestionowana w środку odwoławczym (apelacja, kasacja) i ta pośrednia kontrola (w wyniku rozpoznaniu kasacji, apelacji) doprowadziła do uwzględnienia zarzutu o braku bezstronności sądu. Wskazać w tym miejscu należy, że przepis art. 42 § 3 k.p.k., stanowi, że z chwilą wyłączenia sędziego, czynności procesowe dokonane z jego udziałem po złożeniu wniosku stają się bezskuteczne. Podobnego skutku nie wywołuje natomiast, uwzględnienie zarzutu apelacyjnego lub kasacyjnego dotyczącego braku bezstronności sędziego. W tym przypadku, nawet po uchyleniu wyroku z uwagi na stwierdzenie, że w sprawie brał udział sędzia podlegający wyłączeniu na podstawie art. 41

k.p.k., dowody przeprowadzone przez takiego sędziego pozostają w mocy i mogą stanowić podstawę ustaleń faktycznych przy ponownym rozpoznaniu sprawy przez Sąd w toku przewodu sądowego, przy zastosowaniu przepisu art. 442 § 2 k.p.k. Tym samym, nie można uznać aktualnie obowiązującego w procedurze karnej procesowego mechanizmu kontroli wyłączenia sędziego za równoważny kontroli zażaleniowej, której uruchomienie, gdyby była przewidziana przez przepisy k.p.k., powodowałoby bezskuteczność czynności podjętych przez sędziego podlegającego wyłączeniu (*iudex suspectus*) bez znaczenia bowiem pozostaje, czy do wyłączenia doszłoby w wyniku postanowienia sądu pierwszej instancji czy po rozpoznaniu zażalenia (art. 42 § 3 k.p.k.).

W ocenie skarżącego, racjonalny ustawodawca powinien przewidywać możliwość zaskarżenia wydanego w pierwszej instancji postanowienia sądu o oddaleniu wniosku wyłączenie sędziego w oparciu o art. 41 § 1 k.p.k. Pominięcie ustawodawcze, którego dotyczy niniejsza skarga, w ocenie skarżącego, narusza zasadę racjonalności dekodowaną z art. 2 Konstytucji, poprzez naruszenie prawa do racjonalnego ukształtowania procedury w przedmiocie wniosku o wyłączenie sędziego. Według Trybunału Konstytucyjnego podstawą każdego system norm prawnych jest fikcja prawna racjonalności ustawodawcy, a punktem wyjścia dla kontroli konstytucyjności prawa jest zawsze założenie racjonalnego działania ustawodawcy (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 17 maja 2005 roku, w sprawie P 6/04, wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 czerwca 1999 roku, w sprawie K 5/99). Aktualny sposób ukształtowania procedury dotyczącej wniosku o wyłączenie sędziego, narusza zasadę rzetelności i sprawności działania instytucji publicznych wyrażoną w Konstytucji. Stworzenie instytucji publicznej w kształcie uniemożliwiającej jej rzetelne i sprawne działanie narusza zasady państwa prawnego w zakresie konstytucyjnego prawa obywateli (...) (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 stycznia 2004 roku, w sprawie K 14/03). Przepisy, których treść nie sprzyja rzetelności lub sprawności działania instytucji mających służyć ochronie praw konstytucyjnych, stanowią zarazem naruszenie tych praw, a tym samym uzasadnione jest ich uznanie za niezgodne z Konstytucją (uzasadnienie wyroku w sprawie K 14/03). Powinnością władzy publicznej, wynikającą z art. 45 ust. 1 Konstytucji, jest zagwarantowanie obywatelom prawa do sądu, w zakresie i formach określonych przez ustawodawcę, który jednak ma obowiązek respektowania w najwyższym możliwym stopniu reguł konstytucyjnych. Brak zaskarżalności zażaleniem postanowienia o oddaleniu wniosku o wyłączenie sędziego, złożonego w oparciu o art. 41 § 1 k.p.k., poprzez naruszenie prawa do rzetelnego i sprawnego postępowania w przedmiocie wyłączenia sędziego, łamie zasadę rzetelności i sprawności

instytucji publicznych, sformułowaną w preambule Konstytucji i narusza zasady państwa prawnego w odniesieniu do konstytucyjnego prawa do sądu.

Kodeks postępowania karnego nie przewidując możliwości zaskarżenia postanowienia w przedmiocie oddalenia wniosku o wyłączenie sędziego zażaleniem, narusza gwarancje określone w art. 45 ust. 1 i 78 Konstytucji, albowiem nie przyznaje stronie postępowania adekwatnego instrumentu, który przeciwdziałałby arbitralności orzeczeń w przedmiocie wyłączenia sędziego i zapewniał, że prawa określone w art. 45 ust. 1 Konstytucji zostaną skutecznie, i z poszanowaniem zasady szybkości, urzeczywistnione. Brak możliwości zaskarżenia, nie tylko przyczynia się do znacznego opóźnienia weryfikacji zasadności decyzji oddalającej wniosek o wyłączenie sędziego, ale również, może spowodować nieuzasadnione przedłużenie postępowania głównego, w przypadku uwzględnienia przez sąd odwoławczy zarzutu braku bezstronności sądu i uchylecia zaskarżonego wyroku w celu ponownego jej rozpoznania. Trybunał Konstytucyjny podkreślał, że zaskarżalność rozstrzygnięć sądowych mających istotne znaczenie dla praw jednostki składa się na ogólnie sformułowane prawo do sądu wywodzone z art. 45 ust. 1 Konstytucji (wyroki Trybunału Konstytucyjnego z dnia 2 czerwca 2010 roku, w sprawie SK 38/09, z dnia 12 maja 2003 roku, w sprawie SK 38/02, z dnia 14 marca 2006 roku, w sprawie SK 4/05).

Trybunał Konstytucyjny wskazywał również, że zaskarżalność orzeczeń, jako podstawowa gwarancja zakazu arbitralności i dowolności jest aspektem zasady sprawiedliwości proceduralnej (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 października 2013 roku, w sprawie SK 14/13). Zakaz arbitralizmu w działaniu władz stanowi fundament demokratycznego państwa prawnego (por. uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 grudnia 2005 roku, w sprawie K 32/04). Naruszenie tego zakazu przesądza o naruszeniu art. 2 Konstytucji, a w kontekście obowiązującej procedury rozpoznawania wniosku o wyłączenie sędziego i braku adekwatnego trybu kontroli odwoławczej, narusza prawo do wolnego od arbitralizmu rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego.

Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego, brak jest idealnego, abstrakcyjnego modelu postępowania, który mógłby stanowić wzorzec i punkt odniesienia do wszelkich przewidywanych prawem karnym procedur. Powyższa swoboda ustawodawcy w kształtowaniu odpowiednich procedur, nie oznacza jednak dopuszczalności wprowadzania rozwiązań arbitralnych ograniczających nadmiernie i bez istotnych racji prawa procesowe strony, których realizacja stanowi warunek prawidłowego i sprawiedliwego rozstrzygnięcia sprawy. Do naruszenia gwarancji konstytucyjnych, związanych z prawem do sądu, dochodziłoby wówczas, gdyby ograniczenie uprawnień procesowych stron było

nieproporcjonalne do realizacji takich celów, jak zapewnienie większej efektywności postępowania i jego szybkości, a jednocześnie uniemożliwiało właściwe zrównoważenie pozycji procesowej stron (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 listopada 2011 roku, w sprawie SK 45/09). Nie ulega wątpliwości, że zaskarżalność postanowienia oddalającego wnioski o wyłączenie sędziego, jako rozwiązanie pożądane z punktu widzenia gwarancji do bezstronnego sądu, w żadnym razie nie narusza postulatu szybkości i efektywności postępowania lub praw innych uczestników postępowania. Wręcz przeciwnie, jak to już wskazano powyżej, możliwość wniesienia zażalenia na tego rodzaju rozstrzygnięcie, przyczyniłoby się do znacznego usprawnienia i przyspieszenia postępowania. Ograniczyłoby również ryzyko przedawniania karalności przestępstwa z powodu przewlekłości postępowania, spowodowanego odsunięciem w czasie oceną sądu jako stronniczego i reakcją pod postacią uchylenia wyroku. Nie ulega wątpliwości również, że zaskarżalność orzeczeń w przedmiocie wyłączenia sędziego, przyczyniłaby się do zapewnienia większej stabilności i niepodważalności wyroków sądowych, co jest pożądane z punktu widzenia interesów wszystkich uczestników postępowania karnego. Należy zwrócić uwagę na stanowisko doktryny procesu karnego, że możliwość przyznania prawa do bezpośredniego zaskarżenia rozstrzygnięcia w przedmiocie oddalenia wniosku o wyłączenie sędziego może uchronić postępowanie przed przewlekłością, ponieważ nieprawidłowości będą eliminowane z procesu karnego na bieżąco, a nie dopiero po przeprowadzeniu całego przewodu sądowego (M. Kolendowska-Matejczuk, *Zaskarżalność rozstrzygnięć incydentalnych*, Warszawa 2018, str. 440, R.A. Stefański, *Postępowanie w przedmiocie wyłączenia sędziego w postępowaniu karnym*, w: j. Nowikowski (red.), *Problemy stosowania prawa sądowego*. Księga ofiarowana Profesorowi Edwardowi Skrętowiczowi. Lublin 2007 s. 450). Na aspekt ten, pośród innych argumentów, przemawiających za potrzebą wprowadzenia zaskarżalności postanowień incydentalnych, dotyczących wniosku strony o wyłączenie sędziego, wskazywał również Rzecznik Praw Obywatelskich w piśmie do Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego (znak II.511.410.2019.PZ).

W aspekcie szybkości postępowania, należy zwrócić uwagę na treść art. 42 k.p.k. Brzmienie tego przepisu przesądza o tym, że ewentualne wniesienie zażalenia na postanowienie w przedmiocie oddalenia wniosku o wyłączenie sędziego, nie stanowiłoby przeszkody do prowadzenia postępowania głównego, a dopiero ewentualne wyłączenie sędziego (w wyniku kontroli zażaleniowej), powodowałoby bezskuteczność czynności podjętych przez sąd po złożeniu wniosku o wyłączenie sędziego. Tym samym, procedura odwoławcza, służąca weryfikacji prawidłowości rozstrzygnięcia o wyłączeniu sędziego, toczyć mogłaby się niejako

obok głównego procesu, nie zaburzając jego toku. Upada w ten sposób, argument o możliwej obstrukcji postępowania i jego przewlekaniu przez strony, podnoszony dla wykazania niezasadności wprowadzenia mechanizmu bezpośredniej zaskarżalności postanowienia w przedmiocie oddalenia wniosku o wyłączenie sędziego w postępowaniu karnym.

Należy zważyć również, że realizacja postulatu sformułowanego przez Trybunał Konstytucyjny, a odnoszącego się do potrzeby wewnętrznego ujednolicenia modelu zaskarzania rozstrzygnięć oddalających wniosków o wyłączenie sędziego w obrębie tej samej procedury (wniosek z uzasadnienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 2 czerwca 2010 roku, SK 38/09, w odniesieniu do przepisów k.p.c.), w odniesieniu do procesu karnego, jest możliwa wyłącznie poprzez ustanowienie zaskarżalności bezpośredniej rozstrzygnięć w tym zakresie. Podnieść bowiem należy, że z uwagi na ograniczenia przedmiotowe kasacji tylko do określonych kategorii rozstrzygnięć (wyroków), w znacznej części spraw nie będzie w ogóle możliwa kontrola odwoławcza decyzji wydanych przez sąd pierwszoinstancyjny (rozumiany jako sąd po raz pierwszy rozstrzygający kwestię wyłączenia sędziego na etapie postępowania apelacyjnego, a nie w znaczeniu ustrojowym). Stronom nie przysługuje bowiem, nieograniczone prawo do zaskarżenia kasacją każdego prawomocnego wyroku, a ograniczenia przedmiotowe w tym zakresie ustanawia m.in. art. 523 § 2 i 3 k.p.k. Tym samym, w aktualnym stanie prawnym, w odniesieniu do niektórych kategorii spraw, stronie nie przysługuje żaden środek odwoławczy od decyzji sądu pierwszej instancji (w znaczeniu sądu rozstrzygającego określoną kwestię po raz pierwszy) w zakresie oddalenia wniosku o wyłączenie sędziego w postępowaniu apelacyjnym. W ocenie skarżącego, oczywistym pozostaje, że postulowany przez Trybunał Konstytucyjny jednolity model zaskarżalności w obrębie danego postępowania (w tym przypadku postępowania karnego) opierać się może wyłącznie na wprowadzeniu weryfikacji rozstrzygnięć oddalających wniosków o wyłączenie sędziego w formie zażalenia, który to środek odwoławczy ma charakter uniwersalny i byłby dostępny dla stron na każdym etapie rozpoznania sprawy karnej w postępowaniu sądowym (dotyczy to wniosku sformułowanego po raz pierwszy przez stronę, zarówno w postępowaniu rozpoznawczym, jak również apelacyjnym).

Należy zwrócić uwagę również, że ograniczenie prawa do zaskarżenia rozstrzygnięcia wypadkowego w przedmiocie wyłączenia sędziego, nie znajduje wyjaśnienia i oparcia w treści art. 31 ust. 3 Konstytucji. Zgodnie z tym przepisem, wszelkie ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych

osób. Jednocześnie, co istotne, nie mogą one naruszać istoty wolności i praw. W ocenie skarżącego, ograniczenie zaskarżalności postanowienia w przedmiocie wyłączenia sędziego, ani nie jest konieczne w demokratycznym państwie prawnym, ani też w żadnym stopniu nie narusza wolności i praw innych osób. Ograniczenie zaskarżalności takich postanowień natomiast, ingeruje w prawo strony do sądu, jako jednego z podstawowych praw jednostki, w takim zakresie, że przez ograniczenie możliwości uruchomienia szybkiej i efektywnej procedury weryfikacji prawidłowości rozstrzygnięcia piwerwszoinstancyjnego w przedmiocie wyłączenia sędziego, narusza podstawowe elementy składające się na prawo do sądu, tj. dostępu do sądu (w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji ze wszystkimi atrybutami sądu, w tym bezstronnością), odpowiedniego ukształtowania procedury oraz prawa do uzyskania wiążącego rozstrzygnięcia (które może zostać wydane tylko przez sąd w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji). Orzekanie bowiem, w sprawie przez sędziego stronniczego, czemu sprzyjać może brak ustanowienia odpowiedniej procedury odwoławczej, mającej służyć weryfikacji tej kwestii, stanowi zaprzeczenie praw i gwarancji określonych w art. 45 ust. 1 Konstytucji, i nie może zostać uznane za pełnoprawne sprawowanie wymiaru sprawiedliwości.

Na koniec należy wskazać, że na rozstrzygnięcia w kwestii właściwości sądu, która to cecha składa się na gwarancje prawa do sądu i jest określona w art. 45 ust. 1 Konstytucji, w procedurze karnej przysługuje zażalenie (art. 35 k.p.k.). Dopuszczalność wniesienia zażalenia w tym zakresie, podkreśla doniosłość gwarancji ustanowionych w art. 45 ust. 1 Konstytucji, a jednocześnie przy uwzględnieniu braku możliwości zaskarżenia rozstrzygnięć dotyczących bezstronności sądu, wskazuje na nie dającą się racjonalnie wytłumaczyć niekonsekwencję ustawodawcy w kwestii stanowienia instrumentów gwarantujących stronie prawo do sprawiedliwego osądzenia sprawy. Skarżący nie dostrzega żadnych racji przemawiających za ustanowieniem odpowiedniego modelu zaskarżenia, służącego weryfikacji jednego tylko z atrybutów sądu w rozumieniu 45 Konstytucji tj. właściwości, przy pozbawieniu kwestii bezstronności sądu adekwatnej kontroli odwoławczej, zaś w odniesieniu do spraw rozpoznawanych w postępowaniu apelacyjnym w przeważającej ich części, wyłączenie takiej weryfikacji w ogóle.

Pewną wskazówkę odnośnie do kwestii braku zaskarżalności postanowienia o oddaleniu wniosku o wyłączenie sędziego w kontekście konstytucyjności takiego rozwiązania, może zawierać wyrok Trybunału Konstytucyjnego w sprawie SK 10/10. W uzasadnieniu powołanego orzeczenia, Trybunał Konstytucyjny wskazał, że w przypadku organów prowadzących postępowanie przygotowawcze, ich bezstronność ma z oczywistych względów

inną rangę, niż konstytucyjnie zakładana bezstronność sądu, dla zagwarantowania której wymagany jest wyższy standard (!). Tym samym wyrażony przez Trybunał Konstytucyjny pogląd, wskazujący na zróżnicowanie standardów gwarancji bezstronności w postępowaniem przygotowawczym i postępowaniu sądowym, w odniesieniu do aktualnie obowiązującej procedury w przedmiocie wniosku o wyłączenie sędziego, nieprzewidującej zaskarżalności postanowienia oddalającego wniosek o wyłączenie sędziego, powinien skutkować oceną takiego modelu postępowania, jako niezgodnego z Konstytucją.

Aktualny model weryfikacji pośredniej części tylko postanowień oddalających wniosek o wyłączenie sędziego z powodu braku bezstronności w procedurze karnej nie gwarantuje, że w każdej sytuacji, na każdym etapie postępowania karnego, złożony po raz pierwszy wniosek o wyłączenie sędziego, będzie podlegał sprawnej i efektywnej kontroli odwoławczej, co przesądza o jego wadliwości i sprzeczności z konstytucją zasadą sprawiedliwości proceduralnej. Skarżący ocenia krytycznie, jako nierealizującego zasady sprawiedliwości proceduralnej, brak bezpośredniej zaskarżalności postanowienia o oddaleniu wniosku o wyłączenie sędziego złożonego po raz pierwszy na jakimkolwiek etapie postępowania karnego, zaś niedopuszczalność kasacji (a co się z tym wiąże brak nawet pośredniej kontroli postanowień wpadkowych sądu w postępowaniu apelacyjnym), w odniesieniu do określonego rodzaju wyroków, w całości obnaża dysfunkcjonalność aktualnego modelu weryfikacji bezstronności sądu dla realizacji gwarancji określonych w art. 45 Konstytucji. Podniesione w skardze argumenty uzasadniają twierdzenie, że wyłącznie bezpośrednia kontrola odwoławcza postanowień incydentalnych w przedmiocie oddalenia wniosku o wyłączenie sędziego, może zapewnić odpowiednią i skuteczną weryfikację rzeczywistej bezstronności sądu. Zażalenie jest w tym przypadku środkiem uniwersalnym i pożądanym z tego względu, że w równym stopniu pozwala realizować prawo strony do sprawiedliwego rozstrzygnięcia i bezstronnego sądu zarówno na etapie postępowania rozpoznawczego jak i apelacyjnego.

Piotr Jakubas
Adwokat

Załączniki :

- 1) Pełnomocnictwo szczególne załącznik nr 1;
- 2) Odpis aktualny KRS P S.A., wydruk załącznik nr 2;

- 3) Odpis zarządzenia Przewodniczącego Wydziału Sądu Okręgowego w W z dnia września 2021 roku, sygn. akt załącznik nr 3;
- 4) Wydruk z Portalu Informacyjnego Sądów Powszechnych protokół rozprawy z dnia września 2021 roku, zawierający adnotację o doręczeniu zarządzenia Przewodniczącego Wydziału Sądu Okręgowego w W , sygn. akt załącznik nr 4;
- 5) Odpis postanowienia Sądu Apelacyjnego w W z dnia października 2021 roku, sygn. akt , wraz z kopią koperty (adresat adw. Piotr Jakubas) załącznik nr 5;
- 6) Odpis postanowienia Sądu Apelacyjnego w W z dnia października 2021 roku, sygn. akt , wraz z kopią koperty (adresat P S.A.) załącznik nr 6;
- 7) Wniosek o wyłączenie sędziego z dnia sierpnia 2021 roku w sprawie sygn. akt Sądu Okręgowego w W załącznik nr 7 ;
- 8) Postanowienie Sądu Okręgowego w W z dnia sierpnia 2021 roku w sprawie wydruk z Portalu Informacyjnego Sądów Powszechnych załącznik nr 8;
- 9) Zażalenie z dnia września 2021 roku na postanowienie Sądu Okręgowego w W z dnia sierpnia 2021 roku w sprawie załącznik nr 9;
- 10) Zażalenie z dnia września 2021 roku na zarządzenie Przewodniczącego Wydziału Sądu Okręgowego w W z dnia września 2021 roku w sprawie sygn. akt załącznik nr 10;
- 11) Dowód uiszczenia opłaty skarbowej od pełnomocnictwa załącznik nr 11.

Do niniejszej skargi konstytucyjnej dołączono 4 odpisy skargi wraz z załącznikami.